

LUNDS
UNIVERSITET

Medicinska fakulteten

LOGA22, Fonetik, 15 högskolepoäng

Phonetics, 15 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Programnämnden för rehabilitering 2012-01-15 att gälla från och med 2012-01-01, vårterminen 2012.

Allmänna uppgifter

Kursen ingår i logopedprogrammet, 240 högskolepoäng och är obligatorisk i logopedexamen och ingår i termin 2. Kursen följer bestämmelserna i Högskoleförordningen SFS 1993:100 med senare ändringar.

Undervisningsspråk: Svenska

Huvudområde

Lingvistik med specialisering i fonetik

Fördjupning

G1N, Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Kursens mål

Det övergripande syftet med kursen är att studenten skall få kunskaper om fonetikens grunder från artikulatorisk, akustisk, perceptorisk och fonologisk synvinkel samt därtill praktisk förmåga att transkribera tal och tyda spektrogram.

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- beskriva talapparatens byggnad och dess funktion med avseende på att variera talsignalen inklusive rösten samt vara bekant med grundläggande artikulatoriska metoder,
- redogöra för grundläggande fonologisk teori samt de viktigaste typerna av ljudförändringar,
- beskriva de viktigaste vokal- och konsonantkategorierna samt känna till tecken och definitioner på de viktigaste vokalerna, konsonanterna och prosodiska företeelserna,

- beskriva svenskans vokal- och konsonantfonem och prosodem samt dessas viktigaste allofoniska variation, geografisk och övrig,
- redogöra för allmänna akustiska elementa och källa-filter-perspektivet på språkljud samt vara orienterad om metoder för att framställa spektra och spektrogram,
- beskriva vokal- och konsonantkategoriers akustiska mönster samt teorier om samband mellan å ena sidan dessa mönster och å andra sidan dels produktionen och dels perceptionen,
- redogöra för röstens huvuddimensioner från artikulatorisk, akustisk och perceptorisk synvinkel: tonhöjd, röststyrka, röstkvaliteter,
- redogöra för hur rösten signalerar ålder, kön, identitet och känslor,
- redogöra för grundläggande drag som utmärker sångrösten.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs skall studenten visa förmåga att:

- transkribera främst svenska yttranden,
- tolka grundläggande mönster i spektrogram.

Kursens innehåll

Kursen ger grundläggande kunskaper och färdigheter i fonetik. Viktiga delar av kursen är talproduktion, transkription, talets akustik och perception samt rösten.

Kursen behandlar bl a talapparatens byggnad och hur språkljud bildas där. Övningar ges dels i att avlyssna ljud och ljudskillnader och att systematiskt beteckna dessa (d v s fonetisk transkription) och dels i att urskilja grundläggande akustiska ljudskillnader (spektrogramtydning). Vissa viktigare regionala uttalsskillnader i svenskan behandlas. Kursen tar också upp grundläggande akustiska begrepp som frekvens, resonans, filtrering, deltoner och formanter, med diverse konkreta ljudillustrationer. Dessutom behandlas den mänskliga rösten från artikulatorisk, akustisk och perceptorisk synvinkel. Moment som ingår är röstläge, röststyrka, klangfärger, röstens utveckling och sångrösten samt röstens signalering av kön, ålder och känslor.

Kursens genomförande

Undervisningen sker i form av föreläsningar, laborationer och transkriptionsövningar.

Kursens examination

Inom kursen kan följande examinationsformer förekomma: skriftligt prov och inlämningsuppgifter.

Teoretiska kurser

För varje kurs anordnas ett ordinarie och ett omtentamenstillfälle i direkt anslutning till kursen. Student som inte uppnår godkänt resultat vid något av dessa tillfällen har möjlighet att genomgå förnyad examination vid senare tillfälle.

Ny examinator

En student, som utan godkänt resultat har genomgått två prov för en kurs eller del av en kurs, har rätt att få en annan examinator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det. (SFS 2006:1053)

Prov/moment för denna kurs finns i en bilaga i slutet av dokumentet.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänd, Godkänd.

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs att den studerande antagits till logopedprogrammet.

Prov/moment för kursen LOGA22, Fonetik

Gäller från V12

- 1201 Talproduktion och taltranskription, 7,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 1202 Talets akustik och perception samt rösten, 8,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd

Gäller från V08

- 0701 Fonetik, 15,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd